

8
BENEVOLO LECTORI
FELICITATEM.

Solemne est his, qui inedita in lucem proferunt, ea summis laudibus celebrare. Mirabere proinde Lector me alia omnino viâ statim pergere, qui Agnellum nunc primum prodeuentum, qualis est, describere aggrediar, horridum videlicet, squalidem, barbarum. Quidni tamen id agam, cum ex ipsa libri lectione Autoris hujusmodi illiberale ingenium tandem quisquis, licet non admodum eruditus, agnoscet. Planè ita esse, Agnelli ipse totus quantum est, testatur, qui nullas grammatica leges obseruat, undique infesta scribiligine obductus est. Ferenda tamen est in Scriptore noni seculi, quanvis ab inueniente etate in Ursiana Ecclesia enarrato, sermonis barbaries, nisi & in ceteris in credibili rerum, tum sacrarum, tum profanarum ignorantia laboraret. Nimis sī, si omnia hic enumerem loca, in quibus absurdè peccat. Tempora, res, personae confundit, futilia, inania, inversimilia commiscet, sui immemor repugnantia narrat, & ineptissimè ocreas capiti jungit, & quadrata rotundis. Quæ legerat, viderat, audierat, congerit absque delectu, inanesque plebecula rumejulos veris miset. Cum mil, vel pauca de quipiam Ravennate Episcopo, quod narret, reficit, ut æquales totius scripti partes singulas efficiat, ineptis meditationibus vacat, ex quibus diffidit, est aliquid boni exculpere, quam latitem ex silice derivare. Videas sepius hominem dum non nulla Scriptura loca explicare contendit, ridiculus, malèque digestis vocibus ea implicantem adeo, ut risum vix tenere posse sit, gravissimus Lector. Interim tamen in suorum temporum Praesules bilentur, quorum, & Simoniacam labem, & virtutem adeò infestatur, ut qui legit, vix credit eis sceleribus ejus etatis Episcopos infames fuisse, & potius de Scribentis fide altiude in similibus suspecta, dubitet. Se vero data occasione, a generis nobilitate, à munieribus delatis, ab artium peritia, gloriola avidus, nec semel comendat, laboratque insano philautea morbo, & cum compositis ad modestiam verbis, semet demittere simulat.

II. De his primo loco te monuisse opere pretium erat, ut parato animo aliud in primis detestabile Agnelli hujus vitium intelligeres, sciresque, quam fidem mereatur hujusmodi Scriptor, cum Sanctissimos Romana Sedis Pontifices infestatur, & extrahit, quæ primæ Sedis in Ravennatis Episcopos iuris, in dubium revocent, & in Augustos devolvent. Hoc faxum urst, mouereque nifus est Is, & quia perniciose Schismatis, quod praecesserat, veniam adhuc corde fovebat, & quod in Romanos Pontifices vindicta stimulis agebatur, quia Avi sū Pater cum aliis Ravennatum Proceribus, qui infanda in Paulum Pontificem Maximum machinati fuerant, Romanum abductus in carcere obierat. Narrat id Ille in Sergii Ravennatis Archiepiscopi Actis. Inde ire, indeque factum, ut homo aliis exigui judicis vulgares fabellas in populo schismatis tempore natas, & illam præcipue de Ravennatis Metropolis erectione per Valentinianum III., tradidisse tum ab initio, cum alias per Augustos Pallio, decantet, laudato de ea re diplomate. Inde utoxparus iniquum mysterium, ejusque auctorem Maurum laudat, ac ob id etiam suspicari admodum licet factum, quod Ravenne Praesules, qui erga Romanum Pontificem, ut decebat, bene affecti fuere, & Theodorum, qui tandem finem schismati imposuit, injurias traducat, Seditionorum rumores

A augens, & Praesulem ob bene, sanctèque factum, acius infestetur. Verum hæc tanti sunt, ut rem minimè satis in tuto positam existimem, nisi, cum nonnulla præmisero, expresse ostendere coner, antequam Agnelli ipsius lectionem aggrediari, nec cuiusvis laicæ potestatis, nec Augustorum fuisse, vel Metropoles Ecclesiasticas constitvere, vel Pallie ornatum, & jura tradere, unde omnino injusè ab Occidentis Patriarchæ Metropolita tentatum, ut autocephalus feret.

III. Veruntamen tu, qui hæc legis in me conversus, tantane ergo, aī, molis erat Scriptorem hujusmodi in lucem non modo proferre, sed labore haud exigu, exornare? Nonne satius fuisse, vel illum tineis, & pulveri consumendum relinqueret, vel obtentà à religiosissimo Principe, cuius juris est, venia, manuscriptum Codicem flammis, & oblivioni dannare? Premit nos heu nimis librorum ineptorum copia, postquam typographia ars facilem nimis multiplicandi scripta viam aperuit; at hic ineptus non modo, sed impius etiam, & Sanctissima Petri Sedi, ejusque juribus injurias, ac ideo pluribus ex capitibus proscribendus. Nonne ridens audies, qui dissertationibus, notisque adjectis, typorum ope in lucem publicum profers Scriptorem, quem tu met prolico sermone damnas, ineptumque, fide indignum, & impium pronuncias? Siste paullum, benevoli Lector, sunt enim, quæ pro me afferam, quibus quod primo intuitu auctor videatur, te justice tandem probetur. Lepto Codice animo quidem statim occurrere, quæ ab Agnelli editione mentem absterrebant; at re melius perspexa, adhibito amicorum consilio, in contrarium sententiam descendit. Rationum momenta, quæ me per moverunt, integrumque rem accipe.

IV. Ea est Ravennatis urbis dignitas, ut minime hic à me commendari egeat; illud tamen licet fari, ejus vicibus Italiae non modo, sed Europæ, immo & Orientis fata nexu quodam per plura temporis spatia ita colligata fuisse, ut urbis unius historia plurium Regnum, & distarum provinciarum res amplectatur. Cum primum enim Augustis in Occidente Sedem habere placuit, Ravennæ regnum est, indeque per Africanam, Hispanias, Gallias, Germaniam, tanquam à Metropoli jura data, legesque præscripta sunt. Gothorum Regum Majestas inde radiavit, hisque per Constantinopolitanos Cesares exactis, receptaque Italiam, Exarchorum Sedes Ravenna excelluit, ne subsecutis sequioris ævi calamitatibus vexata, ut terrena gloriam amisi; sed & cum eclipses pati vissa est, omnium in se oculos traxit, nominisque celebritatem ipsis periculis auxit. Porro quandoquidem Ecclesiastica res ab ipso Apostolorum Principe, Apollinari Episcopo ordinato, faustissimis omnibus est constituta, celeberrinorum Praefulum continua serie ad Honorii ævum excrevit; in tantam amplitudinem postmodum, & potentiam devenit, ut Ravennatum Antifitum, nonnulli vertigines passi à Romanis Pontificibus coerceri meruerint.

V. Inter hæc tamen, quod sanè mirum, rara admodum Ravennatis historia monumenta, & silla versuum Agnelliano libro præfixorum Autori, fides, omnium primus Agnelli ipse, qui & Andreas, seculo rudi, ac barbaro Pontificum Ravennatum alta aufus est scribere. Nemo deinde sumpserit id aggressus est, quin Agnello, quoque